

Український державний університет залізничного транспорту

Кафедра економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом

НАПРЯМИ АДАПТИВНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ
УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Пояснювальна записка і розрахунки
до кваліфікаційної роботи

МРЕ.719.01.06 ПЗ

Розробив: студент 2 курсу, групи 218-ЕП-Д24
спеціальності 051 «Економіка»
(роботу виконано самостійно, відповідно до принципів
академічної доброчесності)

(підпис)

Владислав СОЛОВІЧЕНКО-СОЛОВІЙОВ

Керівник: професор, д-р екон. наук
Володимир ДИКАНЬ

Рецензент: професор, д-р екон. наук
Олена КІРДІНА

2026

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет економічний

Кафедра економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом

Рівень вищої освіти: магістр

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітня програма: «Економіка підприємства»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри,
професор, д-р екон. наук

Володимир ДИКАНЬ

«___» _____ 2025 р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

Соловінченко-Соловійову Владиславу Сергійовичу

1 Тема «Напрями адаптивного розвитку підприємства в сучасних умовах господарювання»

керівник Дикань Володимир Леонідович, д-р екон. наук, професор

затверджені розпорядженням по економічному факультету

від «27» лютого 2025 року № 59/25

2 Строк подання студентом закінченої роботи «06» січня 2026 року

3 Вихідні дані: Баланс (форма № 1) приватного акціонерного товариства
«Хімфармзавод «Червона зірка» за 2020-2024 рр.

Звіт про фінансові результати (форма № 2) ПАТ «Хімфармзавод «Червона зірка»
за 2020-2024 роки

Звіт з праці ПАТ «Хімфармзавод «Червона зірка» за 2020-2024 роки

Звіт про наявність та рух основних засобів ПАТ «Хімфармзавод «Червона
зірка» за 2020-2024 роки

Звіт про рух грошових коштів ПАТ «Хімфармзавод «Червона зірка» за 2020-
2024 роки

Звіт про наявність та рух трудових ресурсів, ПАТ "Хімфармзавод "Червона
зірка" за 2020-2024 роки

Науково-методична література. Статистична інформація. Періодичні видання

4 Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно
розробити):

1 Теоретичні засади адаптивного управління підприємствами

2 Аналіз виробничо-господарської діяльності приватного акціонерного
товариства «Хімфармзавод «Червона зірка»

3 Напрями забезпечення адаптивного розвитку вітчизняних підприємств

5 Перелік графічного матеріалу

1 Мета, завдання, предмет та об'єкт кваліфікаційної роботи

2 Показники турбулентності навколишнього середовища

3 Методи та механізми управління в нестабільних умовах

4 Методи управління в умовах нестабільного бізнес-оточення

5 Морфологічний аналіз сутності поняття «адаптація»

6 Система управління з адаптацією

7 Функціональний цикл адаптивного управління

8-11 Аналіз виробничо-господарської діяльності приватного акціонерного товариства «Хімфармзавод «Червона зірка»

12 Адаптивний механізм формування фінансово-економічного потенціалу підприємства в сучасних умовах господарювання

13 Схема організації процесів управління адаптивним розвитком підприємства в сучасних умовах господарювання

14 Система механізмів адаптивного управління

15 Схема керування підприємством із врахуванням інформаційного забезпечення

6 Консультанти окремих розділів

Розділ	Прізвище, ініціали, посада та науковий ступінь консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7 Дата видачі завдання «24» лютого 2025 року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів	Строк виконання етапів	Примітка
1 Теоретичні засади адаптивного управління підприємствами	02.06.2025	викон.
2 Аналіз виробничо-господарської діяльності приватного акціонерного товариства «Хімфармзавод «Червона зірка»	27.10.2025	викон.
3 Напрями забезпечення адаптивного розвитку вітчизняних підприємств	26.11.2025	викон.
Висновки	12.12.2025	викон.
Графічна частина	29.12.2025	викон.

Студент Владислав Владислав СОЛОВІЧЕНКО-СОЛОВІЙОВ

Керівник Володимир Володимир ДИКАНЬ

Зміст

Вступ	6
1 Теоретичні засади адаптивного управління підприємствами	10
1.1 Управлінські підходи до підприємств у нестабільному бізнес-середовищі	10
1.2 Сутність адаптації підприємства	24
1.3 Механізми адаптивного управління підприємством	30
Висновки до розділу 1	36
2 Аналіз виробничо-господарської діяльності приватного акціонерного товариства «Хімфармзавод «Червона зірка»	38
2.1 Історія та характеристика підприємства	38
2.2 Аналіз основних показників діяльності товариства	41
2.3 Аналіз основних виробничих фондів підприємства	44
2.4 Аналіз використання трудових ресурсів	52
2.5 Аналіз операційних витрат	57
2.6 Аналіз фінансового стану підприємства	61
Висновки до розділу 2	65
3 Напрями забезпечення адаптивного розвитку вітчизняних підприємств	67
3.1 Управлінські рішення щодо адаптивного розвитку підприємств в сучасних економічних умовах	67
3.2 Розробка адаптивних стратегій для малих та середніх підприємств	75
3.3 Державна підтримка адаптивного управління вітчизняних підприємств	80

					МРЕ.719.01.06 ПЗ			
Зам.	Арх.	№ докум.	Підпис	Дата	Напрями адаптивного розвитку підприємства в сучасних умовах господарювання	Літ.	Арх.	Аркуші
Розроб.		Соловйов-Соловйов	<i>[Підпис]</i>				4	103
Перевір.		Дикань	<i>[Підпис]</i>					
Рецензент			<i>[Підпис]</i>					
Н. Контр.		Нізаренко	<i>[Підпис]</i>					
Затверд.		Дикань	<i>[Підпис]</i>			УкрДУЗТ		4

3.4 Інформаційне забезпечення адаптивного управління підприємством	88
Висновки до розділу 3	93
Висновки	95
Список використаних джерел	98

					МРЕ. 719. 01.06 ПЗ	Арк.
						5
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

АНОТАЦІЯ

Дана кваліфікаційна робота включає в себе 15 слайдів презентації, 105 аркушів пояснювальної записки формату А4, що включає 22 рисунки, 9 таблиць, 74 літературних джерела.

Ключові слова: УПРАВЛІННЯ, АДАПТАЦІЯ, НЕСТАБІЛЬНІСТЬ, РИНКОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ, СТРАТЕГІЯ, МЕХАНІЗМИ, ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА, ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

Об'єктом дослідження є процеси управління адаптивним розвитком підприємства.

Метою дослідження є удосконалення теоретичних основ, формування науково-методологічних підходів та створенні практичних рекомендацій для ефективного управління адаптивним розвитком підприємства в сучасних умовах господарювання..

У кваліфікаційній роботі обґрунтуванні теоретико-методологічні засади і вирішенні важливі наукові проблеми, що стосуються розробки концептуально-теоретичних основ та методології управління адаптивним розвитком підприємства.

Розроблено методологічні рішення для керування проблемними ситуаціями під час розвитку підприємств, прогнозування їх адаптивного розвитку, а також науково-методологічні підходи до оцінки змін рівня адаптивного розвитку підприємства під впливом реалізованих управлінських рішень.

Розкрито особливості державної підтримка адаптивного управління вітчизняних підприємств.

Сформовано підхід, який сприятиме ефективнішому регулюванню адаптивного розвитку підприємств, що дозволить підвищити загальний рівень і результативність управління підприємствами, а саме їх адаптаційним розвитком.

ABSTRACT

This qualification work includes 15 presentation slides, 105 sheets of explanatory notes in A4 format, including 22 figures, 9 tables, 74 literary sources.

Keywords: MANAGEMENT, ADAPTATION, INSTABILITY, MARKET ENVIRONMENT, STRATEGY, MECHANISMS, STATE SUPPORT, INFORMATION SUPPLY.

The object of the study is the processes of managing the adaptive development of an enterprise.

The purpose of the study is to improve the theoretical foundations, form scientific and methodological approaches and create practical recommendations for effective management of the adaptive development of an enterprise in modern business conditions.

The qualification work substantiates the theoretical and methodological principles and solves important scientific problems related to the development of conceptual and theoretical foundations and methodology for managing the adaptive development of an enterprise.

Methodological solutions have been developed for managing problem situations during the development of enterprises, forecasting their adaptive development, as well as scientific and methodological approaches to assessing changes in the level of adaptive development of an enterprise under the influence of implemented management decisions.

The features of state support for adaptive management of domestic enterprises have been revealed.

An approach has been formed that will contribute to more effective regulation of adaptive development of enterprises, which will allow to increase the overall level and effectiveness of enterprise management, namely their adaptive development.

Список використаних джерел

- 1 Алмашій Я.І. Антикризове фінансове управління підприємством: сутність та механізми реалізації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент*. 2015. Вип. 12. С. 66–69.
- 2 Андрієнко Н. М. Модель адаптивної поведінки підприємства як відкритої системи. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Вип. 3. 2015. С.188-193.
- 3 Андрушків Б. М., Малюта Л. Я., Погайдак О. Б. Адаптивна структурно-компонентна модель забезпечення економічної безпеки підприємства. *Економічний аналіз*. 2016. Т. 25, № 2. С. 42-50.
- 4 Ареф'єва О.В., Побережна З.М. Закономірності інтелектуалізації управління підприємством на основі розвитку бізнес-моделей. *Проблеми економіки*. 2019. №4 (42). С.111-119
- 5 Ареф'єва О. В. Управління розвитком економічних систем: теорія, механізми регулювання та управління / О. В. Ареф'єва, В. В. Прохорова. Х. : УкрДАЗТ, 2010. 301 с.
- 6 Ареф'єва О.В., Пілецька С.Т., Кравчук Н.М. Адаптивне управління фінансовою стійкістю підприємства при забезпеченні його економічної безпеки. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2020. Вип. 1(75). Ч. 1. С. 80–90. URL: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2020-1-12>
- 7 Ареф'єва О.В., Ареф'єв С.О., Мягих І.М. Формування теоретичного підґрунтя адаптивного управління змінами потенціалу підприємства. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка*. 2018. No 5 (10). URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/120/87>.
- 8 Богоявленський О.В., Местоян А.Н. Адаптивне управління підприємством запорука сталого розвитку. *Інфраструктура ринку*. 2018.

Вип.19. С. 118–121. URL: http://market-infr.od.ua/journals/2018/24_2018_ukr/23.pdf

9 Бровко Л.І., Сірко А.Ю., Крюкова Г.В. Економічна сутність антикризового управління підприємством. *Modern economics*. 2019. № 15. С. 36–40.

10 Буняк Н.М. Особливості адаптивного управління підприємством в умовах кризових явищ. *Проблеми системного підходу в економіці*. Вип. № 2(88). 2022. С. 56–61. URL: http://www.psae-jrnl.nau.in.ua/journal/2_88_2022_ukr/9.pdf.

11 Важинський Ф.А., Колодійчук А.В. Сутність антикризового фінансового управління підприємством. *Економіка промисловості*. 2009. № 5. С. 127–130.

12 Гончар І.О. Сутність та місце антикризового фінансового менеджменту в структурі управління підприємством. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент*. 2015. Вип. 11. С. 36–40.

13 Гринько Т.В. Сутність та роль превентивного антикризового управління на промислових підприємствах. *Ефективна економіка*. 2014. № 5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_5_5

14 Державна служба статистики України : сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

15 Дикань В.Л., Кірдіна О.Г. Сутнісні аспекти конкурентоспроможності національної економіки. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2009. № 28. С. 13-20.

16 Дикань В. Л. Національна модель індустріального розвитку країни: організаційно управлінський аспект. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2023. № 81-82. С. 11-34.

17 Дикань В. Л. Товарознавство та комерційна діяльність: підручник / В. Л. Дикань та ін.; за ред. В. Л. Дикань. Харків: УкрДУЗТ, 2018. 362 с.

18 Дикань В. Л., Воловельська І. В. Інноваційні стратегії підприємств:

проблеми, шляхи вирішення. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2019. № 67. С. 9–17.

19 Дикань В. Л., Воловельська І. В., Маковоз О. В. Економічна безпека підприємства: навч. Посібник. Х.: УкрДАЗТ, 2011. 243 с.

20 Дикань В. Л., Єлагін Ю. В., Сухорукова Т. Г. Економіка праці на підприємствах залізничного транспорту: підручник. Х.: УкрДАЗТ, 2012. 275 с.

21 Дикань В. Л., Козинець А. С., Чупир Т. Я. Економічний аналіз ефективності діяльності залізниці: навчальний посібник. Харків, 2004. 161 с.

22 Дикань В. Л., Корінь М. В. Державне регулювання промислового розвитку України. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. № 61. С. 9-19.

23 Дикань В. Л., Маслова В.О. Організація виробництва: навчальний посібник. Харків, УкрДАЗТ, 2013. 422 с.

24 Дикань В.Л., Островерх Г.Є. Удосконалення механізмів державного управління розвитком залізничної галузі України у євроінтеграційному просторі. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. № 62. С. 11–19.

25 Дикань В.Л., Толстова А.В. Розвиток економіки України на основі принципу рівноправності відносин держави, бізнесу та суспільства. *Вісник економіки транспорту та промисловості*. 2018. № 63. С. 9-19.

26 Дикань В.Л., Виблій О. П, Соловіченко-Соловійов В. С. Адаптивні інструменти та механізми забезпечення конкурентоспроможності підприємств в умовах розвитку зеленої економіки. *Вісник економіки транспорту та промисловості*. 2025. № 92.

27 Дикань О. В., Косінцева П. Ю. Потенціал цифровізації підприємств як основа розвитку людського капіталу. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2023. № 83. С. 29-36.

28 Дикань, В. Л., Воловельська І.В., Каличева Н.Є. Економіка підприємства: конспект лекцій. Ч. 1. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 55 с.

29 Дикань, В. Л., Воловельська І.В., Каличева Н.Є. Економіка підприємства: конспект лекцій. Ч. 2. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 45 с.

- 30 Дикань, В. Л., Воловельська І.В., Каличева Н.Є. Економіка підприємства: конспект лекцій. Ч. 3. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 49 с.
- 31 Дикань, В. Л., Воловельська І.В., Каличева Н.Є. Економіка підприємства: конспект лекцій. Ч. 4. Харків : УкрДУЗТ, 2022. 50 с.
- 32 Докуніна К.І. Антикризове управління підприємством: сутність поняття та функції. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 36(1). С. 113–116.
- 33 Дьяченко О. А., Артеменко Л. П. Економічна безпека інноваційно орієнтованих підприємств в умовах євроінтеграції. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2015. № 12. С. 173-180.
- 34 Зянько В. В. Інноваційне підприємництво: сутність, механізми і форми розвитку : монографія. Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2008. 397 с.
- 35 Калініченко Л. Л. Адаптивне управління підприємством в конкурентному середовищі. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2011. № 33. С. 177-180.
- 36 Каличева Н. Є., Бохан С. Є. Напрями забезпечення ефективного розвитку промислових підприємств в сучасних умовах. *Науковий огляд*. 2017. Вип. 5 (37). С. 5 – 15.
- 37 Козловський С. В. Забезпечення стійкості та розвитку сучасних економічних систем: монографія. Вінниця: ТОВ «НіланЛТД», 2017. 554 с.
- 38 Кулик Н. М., Соколенко Т. М. Технологія адаптації у системі управління підприємством. *Економічний аналіз*. 2013. Т. 14. № 3. С. 96–100.
- 39 Любохинець Л. С. Теоретичний базис формування механізму забезпечення економічної безпеки промислових підприємств на основі використання інструментів гнучкого управління. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2021. Т. 6, № 3. С. 203-208.
- 40 Мельниченко О.О. Сутність антикризового управління підприємством у сучасних умовах господарювання. *Економічний аналіз*. 2015. Т. 21(2). С. 157–162.

41 Мясников В. О. Адаптивне управління інноваційним потенціалом машинобудівних підприємств: дис. ... кандидата економ. наук: 08.00.04. Харків. 2018. 285 с.

42 Наливайко Т. Л. Ідентифікація понятійно-категоріального апарату адаптивного управління. *Економіка та держава*. 2019. № 9. С. 95–102.

43 Новаківський І. І. Узгодження інноваційних та адаптивних змін організаційної системи управління підприємства. *Проблеми економіки та управління*. 2010. № 684. С. 140. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/vnulp/Ekonomika/2010_684/29.pdf.

44 Окопний Л. С. Адаптивний розвиток підприємств на основі інновацій. Міжнародна науково-практична. Інтернет-конференція «Інноваційний шлях розвитку суспільства: проблеми, досягнення та перспективи». URL: http://sophus.at.ua/publ/2013_05_30_31_kampodilsk/ekonomichnij_blok_doslidzhen/adaptivnij_rozvitok_pidpriemstv_na_osnovi_innovacij/31-1-0-671.

45 Пахота Н. В. Механізм адаптивного управління організаційною культурою підприємства. *Інтелект XXI*. 2020. № 6. С. 82–85.

46 Пащенко О.І. Сутність антикризового управління на підприємстві. *Управління розвитком*. 2013. № 13. С. 158–160.

47 Переверзева І.Ф. Сутність та співвідношення категорій в антикризовому управлінні підприємством. *Економіка та держава*. 2016. № 10. С. 87–89.

48 Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю. Система адаптивного управління підприємством в умовах мінливого зовнішнього середовища. *Бізнес Інформ*. 2018. № 12. С. 435–440.

49 Пічугіна Т.С., Забродська Л.Д. Антикризове управління підприємством: сутність, завдання та основні заходи. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2011. Вип. 2. С. 487–495.

50 ПАТ "Хімфармзавод "Червона зірка". Офіційний сайт. URL: <https://chervonazirka.com.ua/>

51 Прохорова В. В., Свідерській П. В. Адаптивний потенціал інноваційного розвитку підприємств в контексті економіки знань. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2011. № 36. С. 318-322.

52 Романяк Г.М. Сутність антикризового управління підприємством в умовах нестабільного ринкового середовища. *Наукові записки [Української академії друкарства]*. 2016. № 1. С. 235–239.

53 Серікова А.А. Сутність антикризового управління фінансовими ризиками підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 25. С. 177–179.

54 Сіденко В. Глобальні структурні трансформації та тренди економіки України. URL: http://razumkov.org.ua/uploads/article/EP_18_1_37_uk.pdf

55 Смачило В.В., Халіна В.Ю. Теоретичні аспекти сестейнового розвитку: екологічна та соціальна відповідальність бізнесу. *Економічний форум*. 2016. № 2. С. 77–81.

56 Соловінченко-Соловійов В. Сучасні виклики економіки України. Матеріали 85-ї студентської науково-технічної конференції (10 - 11 грудня 2025 р. м. Харків). Харків: УкрДУЗТ. 2025. С. 506-507.

57 Стец І.І. Адаптивне управління підприємством. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Випуск 18. С. 300–305.

58 Тімінський О. Г. Технології адаптивного управління як механізм забезпечення ефективності організаційно-управлінських систем. *Управління розвитком складних систем*. 2016. № 27. С. 122–133.

59 Токмакова І. В., Литвинова Т. С. Адаптивне управління розвитком вітчизняних підприємств. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2015. № 49. С. 212-216.

60 Тульчинська С., Солосіч А. Актуальні проблеми підвищення прибутковості комунальних підприємств як фактору економічної безпеки. *Агросвіт*. 2019. № 22. С. 54-59.

61 Тульчинська С., Солосіч А., Чорній В. Вплив діджиталізації управлінських процесів на систему забезпечення економічної безпеки підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. Вип. 9. С. 54-58.

62 Тульчинська С. О. Механізм оцінювання залучення інвестиційних ресурсів як засіб забезпечення економічної безпеки промислових підприємств : монографія / С. О. Тульчинська, Б. П. Чорній, С. В. Салоїд. К. : Вид-во ФОП Кожуковський І. І., 2018. 170 с.

63 Халімон Т. М. Інформаційні технології як платформа ефективного управління конкурентоспроможністю підприємств. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2016. № 4. С. 67-74.

64 Халіна В.Ю. Концептуальний базис адаптивного розвитку екосистем. *Збірник наукових праць Державного університету інфраструктури та технологій*. 2019. Вип. 46. С. 118–124.

65 Хацер М.В. Антикризове фінансове управління на підприємстві: сутність, характеристика та механізм здійснення. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка і управління*. 2019. Т. 30(69), № 1. С. 71–77.

66 Янченко Н.В. Теоретичні аспекти адаптивного управління на підприємствах залізничного транспорту. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2011. № 34. С. 133–134

67 Ячменьова В. М., Османова З. О. Сутність понять «адаптація» та «адаптивність». *Проблеми економіки та управління*. 2010. № 684. С. 346. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/vnulp/Ekonomika/2010_684/71.pdf.

68 Diamanti K., Ioannou L., Baglee D., Pouloudi N. Supportive mechanisms for effective change management. *International Journal of Information Systems and Change Management*. March 2007, 2(4), 307–333. URL: <https://doi.org/10.1504/1JISCM.2007.017381>.

69 Glonti V., Trynchuk V., Khovrak I., Mokhonko G., Shkrobot M., Manvelidze L. Socialization of Organization Sustainable Development Based on the

Principles of Corporate Social Responsibility. *Montenegrin Journal of Economics*, 2020, 16 (1), 169–182. URL: <https://doi.org/10.14254/1800-5845/2020.16-1.11>

70 Polinkevych O., Kamiński R. Corporate image in behavioral marketing of business entities. *Innovative Marketing*. 2018. Volume 14, Issue 1. P. 33–40. URL: [https://doi.org/10.21511/im.14\(1\).2018.04](https://doi.org/10.21511/im.14(1).2018.04)

71 Andresen K. Design and Use Patterns of Adaptability in Enterprise Systems. Gito, Berlin; 2006. 52 p.

72 Khalina V.Yu., Smachylo V. V., Butskyi V. O., Ustilovska A. S. Formation of the newest educational paradigm under influence of global exogenous factors. *Almanahul SWorld Issue*. 2020. №4. Pp.188–192.

73 Методичні вказівки до виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 051 «Економіка» / укладачі: В. Л. Дикань, І. В. Токмакова, І. Л. Назаренко. - Харків: УкрДУЗТ, 2023. - 63 с.

74 Студентська навчальна звітність. Текстова частина (пояснювальна записка). Загальні вимоги до побудови, викладення та оформлення: методичний посібник з додержання вимог нормоконтролю у студентській навчальній звітності /Козар Л.М. [та ін.]; за заг. ред. Л.М. Козара. Х.: УкрДУЗТ, 2018. 54 с.